

IZVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2021/1848**z dne 21. oktobra 2021****o določitvi nadomestitve za referenčno vrednost povprečja indeksa transakcij čez noč v eurih (EONIA)****(Besedilo velja za EGP)**

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (EU) 2016/1011 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ ter zlasti člena 23b(8) Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Povprečje indeksa transakcij čez noč v eurih (EONIA) je ključna referenčna vrednost, ki predstavlja obrestne mere za nezavarovane posojilne transakcije čez noč v eurih. EONIA se uporablja v okviru zamenjav na indeks transakcij čez noč in najrazličnejših drugih produktov. Bistvena je za denarno poravnavo in zelo pomembna za druge namene, kot so različni postopki vrednotenja, ki se uporabljajo kot del procesov v zvezi z zavarovanjem s premoženjem in upravljanjem tveganj ali računovodstva.
- (2) Prvotna metodologija za izračun EONIA je temeljila na podatkih, ki jih prispeva odbor bank. Februarja 2018 je Evropski inštitut za denarne trge (EMMI), ki deluje kot upravljavec EONIA, objavil, da do trenutka, ko so se začele uporabljati obveznosti iz Uredbe (EU) 2016/1011, skladnosti EONIA s to uredbo ni bilo mogoče doseči. Zato sta EMMI in finančni sektor začela z postopki za prenehanje uporabe EONIA v skladu s predpisi. Delovna skupina za eurske netvegane obrestne mere je 13. septembra 2018 kot nadomestilo za EONIA priporočila eursko kratkoročno obrestno mero (€STR) kot netvegano obrestno mero, denominirano v eurih. Delovna skupina je 14. marca 2019 objavila tudi priporočila o prehodu z EONIA na €STR, ki so vključevala fazo, v kateri bi se metodologija za izračun EONIA spremenila in temeljila na €STR, ter metodo za določitev prilagoditve za razmik med €STR in EONIA.
- (3) Na podlagi teh priporočil je Evropska centralna banka (ECB) 31. maja 2019 izračunala enkratni razmik med EONIA in €STR, ki je bil določen na 8,5 bazičnih točk. Istega dne je EMMI sporočil, da se bo EONIA prenehala zagotavljati 3. januarja 2022. Med prehodom je EMMI objavil prenovljeno metodologijo za EONIA, v skladu s katero je EONIA enaka €STR, kot ga objavlja ECB, čemur se prišteje enkratna prilagoditev za razmik v višini 8,5 bazične točke. Ta spremenjena metodologija se za EONIA uporablja od 2. oktobra 2019 do njenega prenehanja 3. januarja 2022. Belgijski organ za finančne storitve in trge (FSMA) je 11. decembra 2019 EMMI izdal dovoljenje za zagotavljanje in upravljanje EONIA v skladu s členom 34 Uredbe (EU) 2016/1011, ki dovoljuje uporabo EONIA do njene ukinitve 3. januarja 2022.
- (4) Kljub zgodnjemu obvestilu o prenehanju zagotavljanja EONIA s 3. januarjem 2022 in zgodnjim priporočilom industrije, naj se sklicevanje na EONIA nadomesti z €STR, zlasti za pogodbe, ki zapadejo po tem datumu, je v številnih državah članicah še vedno neporavnanih veliko število pogodb in finančnih instrumentov, ki se sklicujejo na EONIA. Ta ima torej še naprej ključno vlogo na finančnih trgih v Evropski uniji. Take pogodbe in finančni instrumenti poleg tega zaradi procesa doseganja soglasja med strokovnjaki in v celotni panogi o ustreznem poteku prehoda na splošno ne vsebujejo primernih rezervnih določb, ki bi zajemale trajno prenehanje EONIA. Prenehanje EONIA bo zato verjetno imelo zelo moteč učinek na te pogodbe in finančne instrumente.

⁽¹⁾ Uredba (EU) 2016/1011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2016 o indeksih, ki se uporabljajo kot referenčne vrednosti v finančnih instrumentih in finančnih pogodbah ali za merjenje uspešnosti investicijskih skladov, in spremembi direktiv 2008/48/ES in 2014/17/EU ter Uredbe (EU) št. 596/2014 (UL L 171, 29.6.2016, str. 1).

- (5) EONIA je bila določena kot ključna referenčna vrednost v skladu z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2019/482 ⁽²⁾. Z Uredbo (EU) 2021/168 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾, s katero se je v Uredbo (EU) 2016/1011 vstavil člen 23b, je Evropska komisija dobila pooblastilo, da določi eno ali več nadomestitev za ključno referenčno vrednost, kadar so izpolnjeni pogoji iz člena 23b Uredbe (EU) 2016/1011. Izjava EMMI z dne 31. maja 2019, v kateri je napovedal ukinitve EONIA, skupaj z okoliščino, da ob objavi navedene izjave ni bilo upravljavca naslednika, ki bi še naprej zagotavljal navedeno referenčno vrednost, izpolnjuje pogoj iz člena 23b(2), točka (b), Uredbe (EU) 2016/1011.
- (6) Poleg tega podatki, ki so jih sporočili člani delovne skupine za eurske netvegane obrestne mere, kažejo, da je dne 9. julija 2021 v Uniji obstajalo več tisoč pogodb o izvedenih finančnih instrumentih z neposrednimi izpostavljenostmi do EONIA in dogovorov o zavarovanju s premoženjem, ki se sklicujejo na EONIA. Ta sklicevanja skupaj predstavljajo skupni nominalni znesek v višini več bilijonov eurov. Člani so navedli tudi, da so njihova prizadevanja za ponovna pogajanja o pogodbah v povprečju zaključena v manj kot polovici pogodb, ki vsebujejo sklicevanja na EONIA. Te stopnje zaključenosti kažejo na dejstvo, da bodo posamezna ponovna pogajanja o vseh preostalih sklicevanjih na EONIA pomenila velik izziv za pogodbenice v Uniji, zlasti za nadzorovane subjekte. Brez prehoda takih pogodb na določeno nadomestitev za referenčno vrednost v več državah članicah obstaja resno tveganje nezmožnosti izvršitve pogodb. Čeprav se od članov sektorja pričakujejo stalna dejavna prizadevanja, da bi vse pogodbe in finančni instrumenti, ki se še vedno sklicujejo na EONIA, do njenega prenehanja prešli na €STR, bi morala nadomestitev za sklicevanja na EONIA ublažiti nastanek takega tveganja, ki bi lahko zlasti vplivalo na stranke, ki se ukvarjajo z zamenjavami obrestne mere čez noč za varovanje pred obrestnim tveganjem.
- (7) Na podlagi rezultatov posvetovanj delovne skupine strokovnjakov je bila pripravljena predhodna ocena o pomembni vlogi EONIA na finančnih trgih v Uniji. Posvetovanja delovne skupine strokovnjakov so pokazala, da bi neusklajen pristop povzročil pravno negotovost, ki bi lahko sprožila pravne spore in motnje. Delovna skupina za eurske netvegane obrestne mere je 15. julija 2021 na Komisijo naslovila tudi uradni dopis, v katerem jo je pozvala k ukrepanju, da bi se hitro določila zakonska nadomestitev za EONIA. Zato je primerno, da Komisija določi zakonsko nadomestitev za EONIA, ki se bo uporabljala v pogodbah in finančnih instrumentih, kot so opredeljeni v Direktivi 2014/65/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾, ki ne vsebujejo rezervnih določb ali vsebujejo neprimerne rezervne določbe.
- (8) Posvetovanja v okviru delovne skupine za eurske netvegane obrestne mere so tudi pokazala, da je nadomestitev sklicevanj na EONIA v pogodbah s ponovnimi pogajanja o pogodbah pogosto ovirana zaradi števila pogodb, ki ne bodo zapadle pred končnim datumom EONIA, tj. 3. januarjem 2022, in težav pri pridobivanju soglasja od vseh strank v vsaki posamezni pogodbi. To pojasnjuje število pogodb, ki se še vedno sklicujejo na EONIA. Glede na te okoliščine in podatke, ki so jih sporočili člani delovne skupine o eurskih netveganih obrestnih merah, bi bilo treba zagotoviti, da vsaka pogodba ali finančni instrument, ki se še vedno sklicuje na EONIA, od datuma prenehanja te referenčne vrednosti sodi v okvir te izvedbene uredbe in spada na področje uporabe ukrepa določitve zakonske nadomestitve.
- (9) Skupaj z napovedjo z dne 31. maja 2019 o prenehanju objavljanja EONIA s 3. januarjem 2022 je EMMI napovedal spremembe metodologije EONIA, da se zagotovi nadaljnja skladnost z Uredbo (EU) 2016/1011 in nemoten prehod do dokončne ukinitve EONIA. Te spremembe se za metodologijo EONIA uporabljajo od 2. oktobra 2019 in neposredno povezujejo izračun EONIA z gibanjem €STR z navedbo, da je EONIA enaka €STR, ki se ji prišteje prilagoditev za fiksni razmik na podlagi razmika, ki ga izračuna ECB. Prištete prilagoditve za fiksni razmik omejuje ekonomski vpliv določitve €STR kot zakonite nadomestitve za EONIA v vseh pogodbah, ki zapadejo po datumu prenehanja zagotavljanja EONIA 3. januarja 2022.

⁽²⁾ Izvedbena uredba Komisije (EU) 2019/482 z dne 22. marca 2019 o spremembi Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2016/1368 o določitvi seznama ključnih referenčnih vrednosti, ki se uporabljajo na finančnih trgih v skladu z Uredbo (EU) 2016/1011 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 82, 25.3.2019, str. 26).

⁽³⁾ Uredba (EU) 2021/168 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. februarja 2021 o spremembi Uredbe (EU) 2016/1011 v zvezi z izvzetjem nekaterih referenčnih promptnih menjalnih tečajev iz tretjih držav in določitvijo nadomestitev za nekatere referenčne vrednosti, ki bodo prenehale, ter o spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 (UL L 49, 12.2.2021, str. 6).

⁽⁴⁾ Direktiva 2014/65/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o trgih finančnih instrumentov ter spremembi Direktive 2002/92/ES in Direktive 2011/61/EU (Besedilo velja za EGP) (UL L 173, 12.6.2014, str. 349).

- (10) V uradnem dopisu delovne skupine o eurskih netveganih obrestnih merah z dne 15. julija 2021 je bilo izrecno zahtevano, naj zakonska nadomestitev EONIA temelji na €STR, ki se ji prišteje obstoječa prilagoditev za fiksni razmik med EONIA in €STR, s čimer bi se izognili prenosu vrednosti v prehodnem obdobju. Primerno je, da zakonsko določena nadomestitev za EONIA odraža priporočila zadevne delovne skupine za eurske netvegane obrestne mere in zato temelji na €STR, ki se ji prišteje prilagoditev za fiksni razmik, ki jo izračuna ECB.
- (11) Nadomestitev za EONIA zakonsko nadomešča vsa sklicevanja na to referenčno vrednost v pogodbah in finančnih instrumentih, kot so opredeljeni v Direktivi 2014/65/EU in ne vsebujejo rezervnih določb ali vsebujejo neprimerne rezervne določbe v skladu s členom 23b(3) Uredbe (EU) 2016/1011. Ta nadomestitev torej ne vpliva na pogodbe, ki so bile uspešno ponovno izpogajane zaradi prenehanja EONIA, kot je določeno v členu 23b(11) Uredbe (EU) 2016/1011.
- (12) Glede na to, da se EONIA od 3. januarja 2022 ne bo več objavljala, bi morala od tega datuma sklicevanja na EONIA nadomestiti določena nadomestna obrestna mera.
- (13) FSMA kot nadzornik upravitelja EONIA in ECB kot centralna banka, odgovorna za valutno območje EONIA, sta predložila svoji mnenji o tej uredbi.
- (14) Ukrepi iz te uredbe so v skladu z mnenjem Evropskega odbora za vrednostne papirje –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Nadomestitev EONIA

1. V sklicevanjih na EONIA v vseh pogodbah in finančnih instrumentih, kot so opredeljeni v Direktivi 2014/65/EU, se kot nadomestitev za povprečje indeksa transakcij čez noč v eurih (EONIA) določi eurska kratkoročna obrestna mera (€STR), kot jo objavlja Evropska centralna banka.
2. Prilagoditev za fiksni razmik, ki se doda nadomestni obrestni meri, določeni v skladu z odstavkom 1, je enaka 8,5 bazične točke.
3. Nadomestna obrestna mera za EONIA se določi v skladu z naslednjo tabelo:

Nadomeščena referenčna vrednost	Nadomestna obrestna mera	Vrednost prilagoditve za razmik (v %)
EONIA ISIN EU0009659945	Eurska kratkoročna obrestna mera (€STR) ISIN EU000A2X2A25	0,085

Člen 2

Začetek veljavnosti in uporaba

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba se uporablja od 3. januarja 2022.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 21. oktobra 2021

Za Komisijo
predsednica
Ursula VON DER LEYEN
